

Mittetulundusühing
Eesti Külaliikumine KODUKANT

KÜLALIIKUMISE KÜSITLUS ERIOLUKORRA KOHTA

Eesti külaliikumine Kodukant viis ajavahemikus 25. mai kuni 8. juuni 2020 läbi veebiküsitluse eriolukorra mõju kohta külades ja alevikes. Vastused saadi üle Eesti 357 inimeselt, kellest 282 veetis kogu eriolukorra aja maal. Küsiti nii avatud kui ka valikvastuste kaudu hinnanguid eriolukorra vahetute ja pikaajaliste mõjude kohta. Veebiküsitlus viidi läbi ühe tegevusena projektist „Õmblusteta maaühiskonna programm“, mida rahastab EMP toetuste Aktiivsete Kodanike Fond ning vahendab Avatud Eesti Fond koostöös Vabaühenduste Liiduga.

Küsimus: „Milline on teie jaoks lõppenud eriolukorra kõige murettekitavam või häirivam mõju?“

Kõige rohkem **tundsivad vastajad muret** haiguse ohu (20%) ja pandeemia majandusliku mõju pärast (20%). Viimases domineeris hirm majanduslanguse ees tulevikus (12%) ning vähem oli reaalselt kogemust töö ja palga kaotamise näol. Haigusega seoses häiris paljusid vastanuid piirangute eiramine kaaskodanike poolt (10%).

Teisalt oli omajagu ka neid, keda pigem häiris meedias ja inimeste endi poolt külvatav paanika (7%). Lastega perede suurim mure oli paralleelselt kaugtöö ja lastega tegelemisega tekkiv ülekoormus (6%). Samas 16% vastanuist ei kogenud seoses epideemiaga mingit probleemi ega muret.

Küsimus: „Mida positiivset eriolukord teie jaoks kaasa tõi?“

Positiivse poole pealt hinnati kõige enam võimalust olla koos pere ja lastega (19%). Samuti toodi esile, et eriolukorra ajal oli rohkem aega enda jaoks ja puhkamiseks (18%) ning selleks, et teha ära koduseid töid, milleks varem aega ei olnud. Tööga seoses kiideti kodus töötamise eeliseid (11%). Veel toodi välja võimalust ennast arendada ja midagi uut õppida, märgata looduse rütmi ning mõtestada ümber oma väärtusi. 11% inimest ei leidnud eriolukorra ajas mitte midagi positiivset.

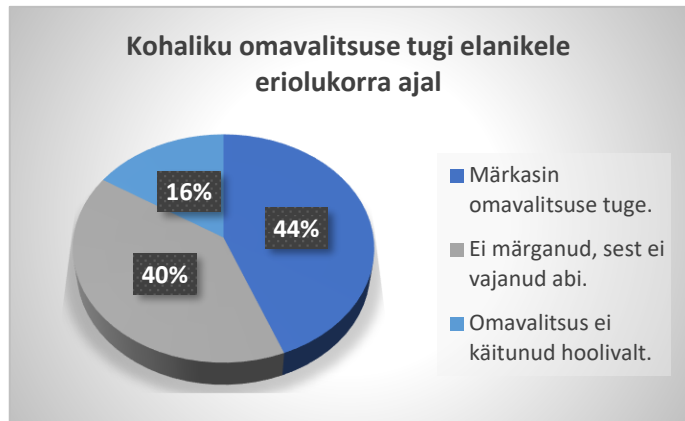
Puudust tunti eelkõige suhtlusest lähedaste ja sõpradega (44%) ning harrastusest-hobidest (12%).

Küsimus: „Kuidas mõjutas eriolukord suhteid ja koostööd teie kogukonnas?“

Poolte vastanute meelest ei mõjutanud koroonas **suhteid kogukonnas** – kas need olid juba enne nõrgad või jätkusid head suhted sarnaselt edasi. 22% vastanuist märkas, et suhted paranesid – inimesed aitasid teineteist, muutusid hoolivamaks ja lähedasemaks, võeti rohkem aega suhtlemiseks telefoni ja neti teel. 27% märkas, et suhted kaugenesid või isegi halvenesid. Ühelt poolt jäid kogukondades ära planeeritud tegevused, teiselt poolt tekkis pelgus teineteise suhtes ja hoiti tavalisest rohkem distantsti.

Küsimus: „Millist tuge, abi või leevendust pakkus eriolukorra ajal teie elupaiga kohalik omavalitsus?“

Kohaliku omavalitsuse abi koroona ajal märkas 44% vastanutest. Kõige enam mainiti toidupakke koolilastele, toidu ja ravimite kojukannet abi vajajatele ning informatsiooni levitamist. 16% vastanutest heitsid omavalitsusele ette abi puudumist. Väga konkreetset kriitikat oli siiski vähe. Mõnedel juhtudel heideti ette, et vallametnikele puudus ligipääs. Ülejäänud 40% ei andnud hinnangut, kuna ei vajanud abi ega olnud valla tegevusega kursis.

Küsimus: „Kuidas võib eriolukord teie hinnangul tulevikus mõjutada maapiirkondi?“

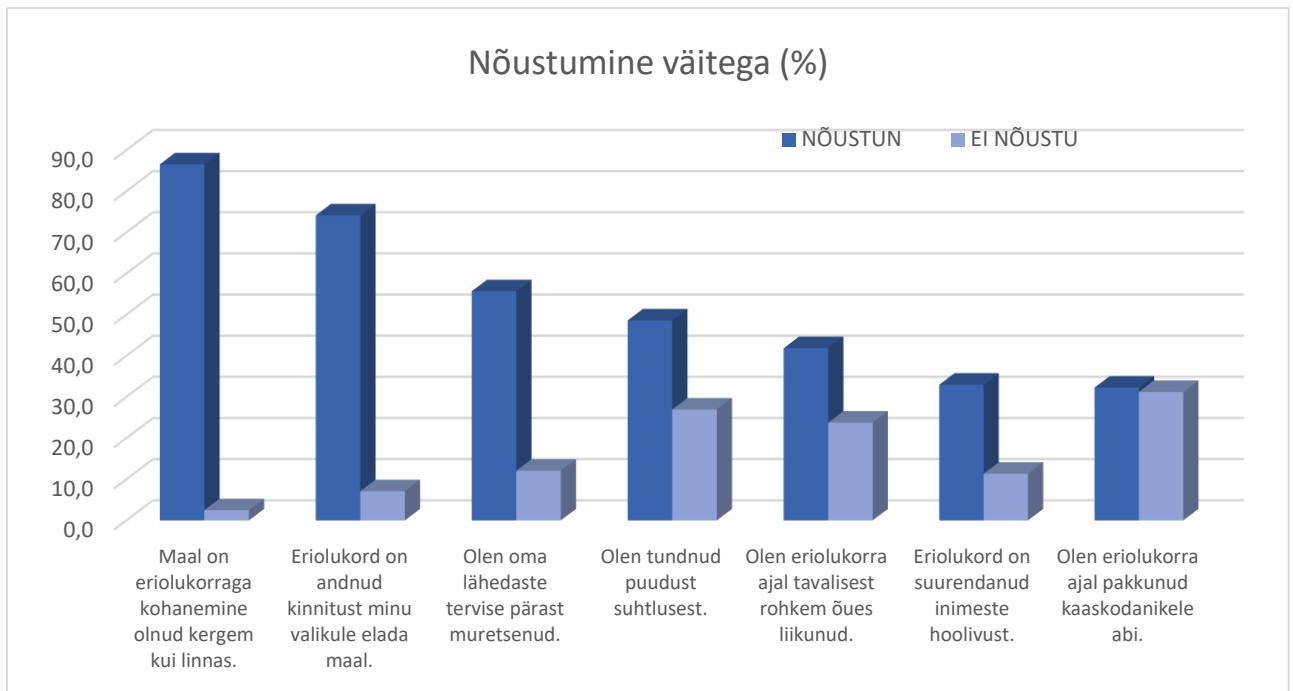
Pikaajalisema mõju osas maapiirkondadele oli 73% vastajatest positiivselt meelestatud ning 27% uskus pigem negatiivsesse mõjusse. Kõige valdavama positiivse tulemina oodatakse maaelu enam väärtustamist, inimeste maale kolimist või suvemaja hankimist (kokku 70%). Hea mõjuna märgiti ka kaugtöö populaarsuse tõusu, toidu kojukande teenuse parenemist ning riigi suurenevat motivatsiooni toetada kiire interneti levikut maal. Potentsiaalse negatiivse mõjuna nähti majanduslangust, töökohtade vähenemist ning inimeste kaugenemist teineteisest.

Küsimus: „Milliseid samme ootate ja kellelt, et eriolukorra negatiivseid mõjusid vältida või leevendada?“

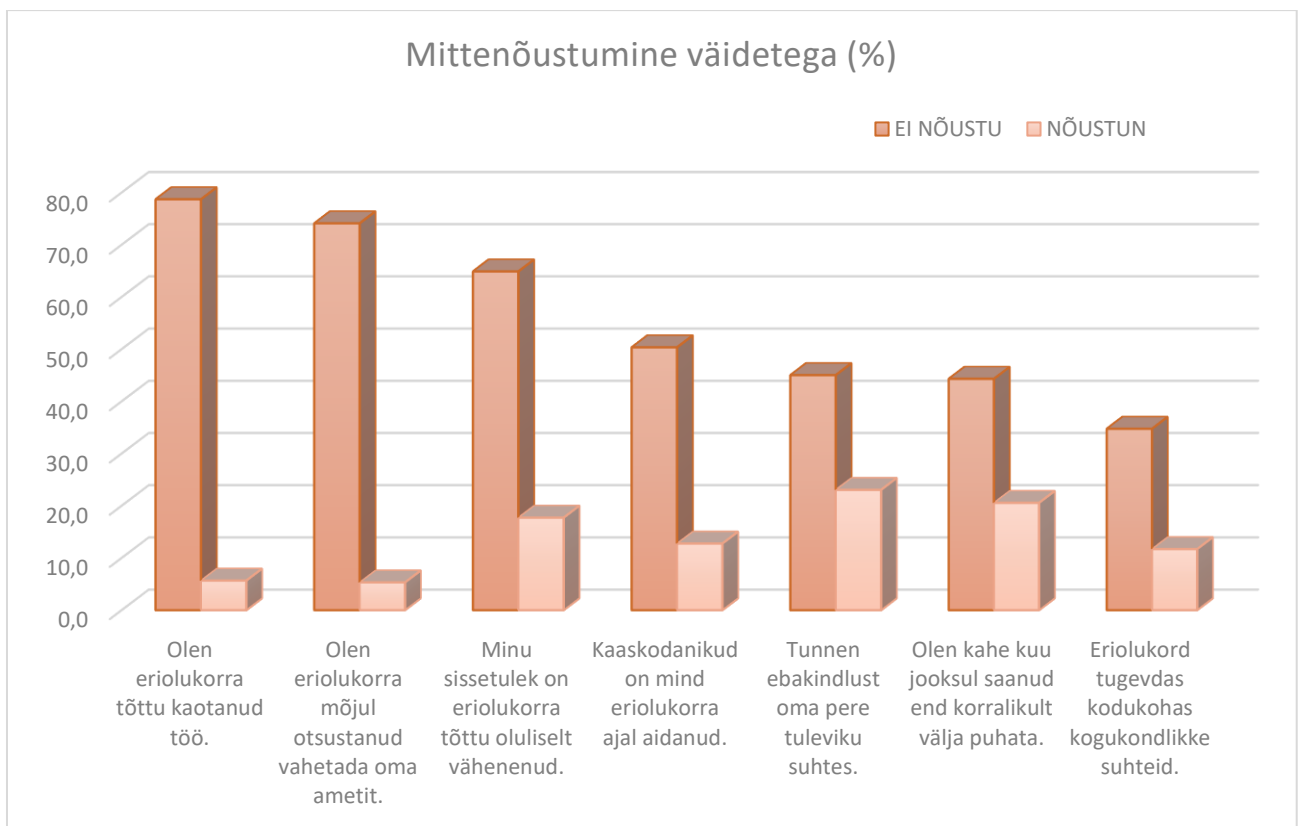
Edasisi samme **eriolukorrast toibumiseks** oodati riigilt (37%), endalt ja kaaskodanikelt (30%), kohalike omavalitsustelt (19%) ning teistelt osapooltelt (14%). Riigilt oodatakse eelkõige põhjalikult kaalutletud otsuseid ning selget kommunikatsiooni. Muus osas lahknesid ootused – tahti nii rohkem toetusi, kui ka vähem raha laiali jagamist, rohkem piiranguid kui ka nende kaotamist. Kohalike omavalitsustelt oodati sotsiaaltöötajate aktiivsemat tegutsemist ja abivajajate märkamist. Ootused olid ka töandjatele, et nad looks töökohti ning võimaldaks enam kaugtööd. Samuti oodati, et teadlased õpiks viiruse käitumist kiiremini tundma, ajakirjanikud käsitleks teemat tasakaalukamalt, et poeketid võimaldaks kojukande teenust ka maapiirkondadesse ning et operaatorid tagaks maale kiirema interneti.

Küsimus: „Kuivõrd te nõustute järgmiste väidetega?“

Valikvastuste plokis **nõustuti kõige enam väidetega**, mis väljendavad maapiirkondades elamise eelist eriolukorra ajal.

Maal eriolukorra veetnud vastajad ei nõustu pigem nende väidetega, mis viitavad majandusliku olukorra halvenemisele koroonaja ajal.

Kokkuvõtteks võib öelda, et eriolukorra ajal maal elanud inimesed tajuvad nii negatiivseid kui ka positiivseid mõjusid, mille piirangute aeg kaasa toob. Positiivsena nähakse maaelu senisest suuremat

väärtustamist ning uuelanike arvu kasvu. Kuigi siiani on eriolukord maaelanike majanduslikku olukorda mõjutanud vähe, siis siiski peljatakse võimalikku majanduslangust ja töökohtade kadu sügisel.

Analüüsi teostas Eesti Külaliikumise Kodukant juhatuse liige Ivika Nõgel. Lisainfo: 5115914
ivika@kodukant.ee.

Avatud Eesti Fond
Open Estonia Foundation

